

Studia i Materiały. Miscellanea Oeconomicae
Rok 20, Nr 3/2016, tom III
Wydział Prawa, Administracji i Zarządzania
Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach

Globalizacja i regionalizacja we współczesnym świecie

Jakub Kwaśny¹

REALIZACJA CELÓW STRATEGII EUROPA 2020 – POLSKA NA TLE KRAJÓW UE-10²

Streszczenie: Celem niniejszego artykułu jest analiza postępu realizacji przez Polskę oraz państwa, które w 2004 roku wstąpiły do UE (UE-10) celów wyznaczonych w Strategii Europa 2020. W artykule zestawiono wskaźniki ich realizacji dla krajów UE-10 ze średnią dla całej Unii Europejskiej (UE-28) oraz celami krajowymi. Istnieje duża obawa, że grupa krajów która stanowiła największe w historii UE rozszerzenie – nie będzie w stanie osiągnąć w perspektywie roku 2020 wszystkich przyjętych celów Strategii Europa 2020. W tym celu dokonano analizy dostępnych danych statystycznych, a także dokumentów Komisji Europejskiej. W wyniku czego stwierdzono niedostateczny stopień zaawansowania realizacji celów strategicznych w takich obszarach jak: innowacyjność, poziom zatrudnienia wśród osób w wieku produkcyjnym oraz stopień energochłonności gospodarki.

Słowa kluczowe: Europa 2020, Unia Europejska, strategia, globalizacja, zrównoważony rozwój, inteligentny rozwój, cele klimatyczne, konkurencyjność.

Klasyfikacja JEL: O10, O11, O38.

Wprowadzenie

Niniejszy artykuł jest kontynuacją badań autora w zakresie realizacji celów Strategii Europa 2020 przez Polskę oraz kraje największego rozszerzenia UE (UE-10) z 2004 r. Warto w tym miejscu przypomnieć, że Strategia [Komisja Europejska 2010] obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane cele: rozwój inteli-

¹ Mgr Jakub Kwaśny, asystent, Katedra Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie.

² Publikacja została sfinansowana ze środków MNiSW przyznanych Wydziałowi Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, na badania dla młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich.

gentny, pobudzany poprzez rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji; rozwój zrównoważony, który wyraża się we wspieraniu gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów, przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej oraz rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu, rozumianemu jako wysoki poziom zatrudnienia, spójność społeczną i terytorialną. [Kwaśny 2016, s. 194] Osiągnięcie w perspektywie roku 2020 – 75% wskaźnika zatrudnienia, wydatków na sektor B+R na poziomie 3% PKB Unii, celów klimatycznych (20/20/20), a także ograniczenie skali ubóstwa i podniesienie poziomu wykształcenia obywateli wymaga w skali całej Unii Europejskiej nowego podejścia do mechanizmów koordynacji działań, odpowiedzialności za ich osiągnięcie oraz metod rozliczania efektów. Z przedmiotowych dokumentów można wnioskować na jakie obszary będą kierowane fundusze, tak by założenia nowej perspektywy finansowej odpowiadały przyjętym celom strategicznym, zapisanym w Strategii Europa 2020. [Kwaśny 2016, s. 195]. Celem niniejszego artykułu jest zestawienie rezultatów wdrożonych przez kraje UE-10 działań z przyjętymi na poziomie krajowym i unijnym założeniami oraz określenie możliwości ich realizacji w perspektywie 2020 r.

1. Realizacja celów Strategii Europa 2020 w UE oraz krajach UE-10 w 2015 roku

Państwa członkowskie Unii Europejskiej – poprzez swój system koordynacji i zarządzania realizacją celów Strategii Europa 2020 – w postaci rocznych sprawozdań i zaleceń dla krajów członkowskich, zdecydowały się nie powielać błędów popełnionych w okresie obowiązywania Strategii Lizbońskiej, Zalecenia te stanowią punkt wyjścia dla przygotowania krajowych programów reform w cyklu rocznym, zwanym na szczęblu UE – semestrem. Każdy semestr rozpoczyna się w listopadzie i kończy w czerwcu. Jest to usystematyzowany cykl działań na rzecz realizacji Strategii, w którym Komisja Europejska (KE) określa priorytety na najbliższy rok i zamieszcza je w Rocznym Sprawozdaniu Gospodarczym (*ang. Annual Growth Survey*). Kolejnym etapem jest aktualizacja Krajowych Programów Reform (KPR), które ma uwzględnić wskazane priorytety oraz przyjęcie rekomendacji przez państwa członkowskie [Kwaśny 2016, s. 195]. Strategia Europa 2020 jest mechanizmem koordynacji działań w zakresie polityki społecznej, edukacji, zmian klimatycznych i energetyki, polityki zatrudnienia oraz polityki innowacyjnej, które w dużej mierze należą do kompetencji państw narodowych, stąd konieczność raportowania Komisji Europejskiej postępów z realizacji celów Europa 2020 [Lucian 2015, s. 59]. Dla przypomnienia w tabeli 1 przedstawiono cele jakie w poszczególnych obszarach zostały zapisane w Strategii oraz aktualny postęp w ich realizacji.

Cele Strategii Europa 2020 to zestaw wskaźników, które najogólniej rzecz ujmując obrazują z jednej strony cele gospodarcze (zatrudnienie, poziom innowacyjności), cele klimatyczne (emisja gazów cieplarnianych, udział OZE, oraz zużycie energii pierwotnej) oraz cele społeczne (wykształcenie, walka z ubóstwem). Z analizy danych zawartych w tabeli 1 wynika, że kraje UE są w stanie osiągnąć

w 2020 r. założone cele klimatyczne, zarówno w zakresie ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, tu już w 2012 r. udało się dokonać redukcji o ok. 18%, jak również w zakresie wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE) oraz ograniczenia zużycia energii pierwotnej. Warto jednak zauważyć, że w przypadku postanowień dotyczących energii odnawialnej osiągnięto w UE kompromis, który polegał na tym, że wyznaczony cel nie będzie identyczny dla wszystkich państw członkowskich. Przy ustalaniu celów krajowych (indywidualnych) w zakresie ograniczania emisji CO₂ uwzględniono sytuację wyjściową każdego państwa członkowskiego [Pach-Gurgul 2012, s. 478].

Tabela 1. Założenia i realizacja celów Strategii Europa 2020 dla UE-28

Wskaźniki	UE-28 Cele Europa 2020	UE-28 Stan na 2015 r
Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64	75%	70,1%
Wydatki na sektor B+R jako % PKB	3%	2,03 ¹
Emisja gazów cieplarnianych	-20%	-17,9% ¹
Udział energii ze źródeł odnawialnych	20%	16%
Zużycie energii pierwotnej	-20%	-15,7%
Młodzież niekontynuująca nauki	10%	11%
Osoby w wieku 30-34 posiadające wyższe wykształcenie	40%	38,7%
Osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	- 20 mln.	+4,64 mln

Źródło: [Kwaśny 2016, s. 195].

Realnym celem do osiągnięcia są cele edukacyjne, ich realizacja nie budzi kontrowersji, już teraz blisko 11% młodych ludzi nie kontynuuje nauki, a 38,7% osób w wieku 30-34 lata posiada wyższe wykształcenie. Najprawdopodobniej państwowemu Unii Europejskiej, nie uda się osiągnąć wzrostu poziomu zatrudnienia – w tym względzie dynamika zmian w UE-28 jest stosunkowo niska i choć poziom zatrudnienia przekroczył w 2015 r. 70% to jednak nadal zarówno UE jako całość ma duże problemy ze wzrostem zatrudnienia wśród osób młodych, kobiet oraz osób w wieku 50+ [Kwaśny 2016, s. 195].

Podobna sytuacja, pomimo zmieniających się światowych trendów w dziedzinie innowacji i transferu technologii – nie uda się osiągnąć zakładanego wzrostu wydatków na innowacje. Istotną szansą dla przemian w dziedzinie innowacji jest internacjonalizacja sektora B+R, którego siłą napędową, prócz państw narodowych są głównie korporacje transnarodowe, które w coraz większym zakresie realizują działalność B+R w sieci swoich jednostek badawczych [Odrobina 2015, s. 243]. Mimo to wydatki na innowacje nieznacznie przekraczają 2% (UE -28) wobec zakładanych 3% w Strategii. Prymusami w tym zakresie są głównie państwa skandynawskie. Warto jednak wskazać, że Komisja Europejska przedstawiła także siedem projektów przewodnich, wśród których istotna z punktu widzenia podjętej problematyki jest przede wszystkim *Unia Innowacji*, w ramach której dąży się do pobudzania inwestycji w sektorze prywatnym oraz podkreśla konieczność lepszej koordynacji rynków i systemów badań oraz ściślejszej współpracy pomiędzy świa-

tem nauki i biznesu [Ulbrych 2015, s. 272]. Dokonując analizy sytuacji w roku 2015 – warto spojrzeć na postępy jakie w tym zakresie poczyniły kraje największego rozszerzenia UE z 2004 r., co zostało przedstawione w tabeli 2.

Tabela 2. Realizacja celów Strategii Europa 2020 w krajach UE-10 w roku 2015

Wskaźnik/kraj	CZ	EE	CY	LV	LT	HU	MT	PL	SI	SK	UE-10
Wskaźnik zatrudnienia	74,8	76,5	67,9	72,5	73,3	68,9	67,8	67,8	69,1	67,7	70,63
Cel UE-28 - 75%											
Cel krajowy	75	76	75	73	72,8	75	70	71	75	72	73,48
Wydatki na B+R	1,95	1,5	0,46	0,63	1,04	1,38	0,77	1	2,21	1,18	1,21
Cel UE-28 - 3% PKB											
Cel krajowy	1	3	0,5	1,5	1,9	1,8	2	1,7	3	1,2	1,76
Emisja gazów cieplarnianych*	63,45	52,87	143,11	44,04	40,51	61,02	150,88	80,68	89,23	54,5	
1990=100, cel UE-28 = 80											
Udział OZE w zużyciu energii*	13,4	26,5	9	38,7	23,9	9,5	4,7	11,4	21,9	11,6	17,06
Cel UE-28 – 20%											
Cel krajowy	13	25	13	40	23	13	10	15	25	14	19,1
Zużycie energii pierwotnej w TOE	38,6	6,6	2,2	4,4	5,6	20,7	0,9	89,1	6,5	15,3	18,99
Cel UE-28 – 1483											
Cel krajowy	39,6	6,5	2,2	5,4	6,5	24,1	0,7	96,4	7,3	16,4	20,51
Młodzież przedwcześnie kończąca naukę	6,2	11,2	5,2	9,9	5,5	11,6	19,8	5,3	5,0	6,9	8,66
Cel UE-28 – max. 10%											
Cel krajowy	5,5	9,5	10	10	9	10	10	4,5	5,0	6	7,95
Wykształcenie wyższe wśród osób 30-34	30,1	45,3	54,5	41,3	57,6	34,3	27,8	43,4	43,4	28,4	40,61
Cel UE-28 – 40%											
Cel krajowy	32	40	46	34	48,7	30,3	33	45	40	40	38,9
Liczba osób zagrożona ubóstwem w tys.	1 444	315	244	606	857	2 735	94	8 761	385	963	364,4

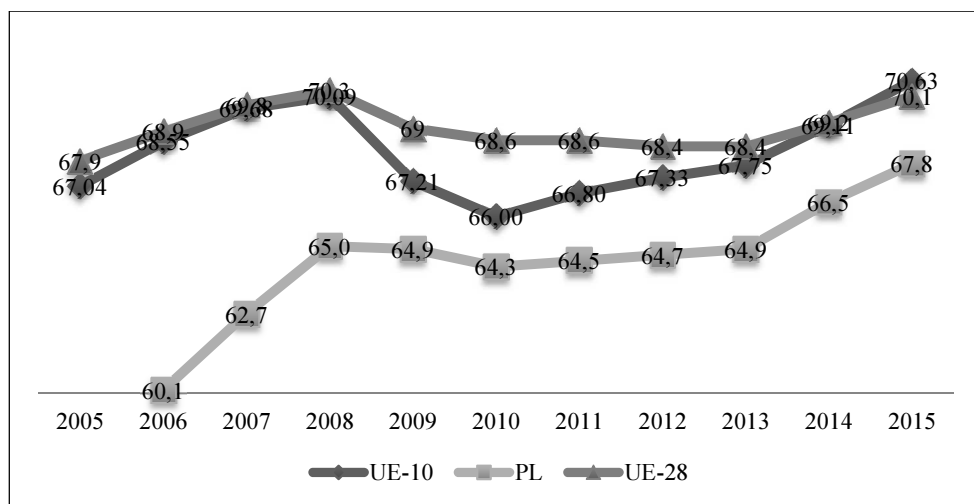
Źródło: Opracowanie własne na podstawie [Eurostat, 2016] * dane za 2014 r.

Najmniej zaawansowanymi w realizacji założeń wyznaczonych na poziomie krajowym jest Polska, Malta i Słowacja. Warto zauważyć, że tylko w Estonii udało się przekroczyć próg 75% zatrudnienia osób w wieku produkcyjnym (w Czechach wskaźnik ten osiągnął poziom 74,8%) oraz, że żadne z państw UE-10 nie osiągnęło poziomu 3% wydatków na innowacje. Co więcej tylko dwa państwa (Estonia i Słowenia) wyznaczyły sobie cel krajowy na równi z tym zawartym

w Strategii. W zakresie ograniczania emisji należy wspomnieć, że zarówno Cypr jak i Malta – nie miały w początkowym okresie zobowiązań do realizacji celów na mocy porozumienia z Kioto. Krajami, które już w 2015 r. osiągnęły udział OZE w zużyciu energii powyżej 20% są kraje nadbałtyckie (Estonia, Łotwa i Litwa), a swój cel na poziomie krajowym osiągnęły Czechy. Tylko w trzech państwach UE-10 wskaźnik osób przedwcześnie kończących naukę jest powyżej 10% tj. w Estonii, na Węgrzech i Malcie. Współczynnikiem z którym kraje UE-10 (z wyjątkiem: Czech, Węgier, Malty i Słowacji) raczej nie mają problemów – jest poziom osób z wyższym wykształceniem wśród osób w wieku 30-34.

2. Dynamika zmian w realizacji celów Strategii Europa 2020 – Polska na tle średniej dla UE-28 i UE-10

Liczba osób zatrudnionych ogółem stale rośnie, w przypadku Polski wyniosła ok. 16,2 mln osób w trzecim kwartale 2015 roku, co stanowi najwyższy poziom zatrudnienia od 1989 r., Wskaźnik zatrudnienia wyniósł 67,8%, lecz jest on jednak niższy od unijnej średniej o około dwa punkty procentowe co zostało przedstawione na wykresie 1.

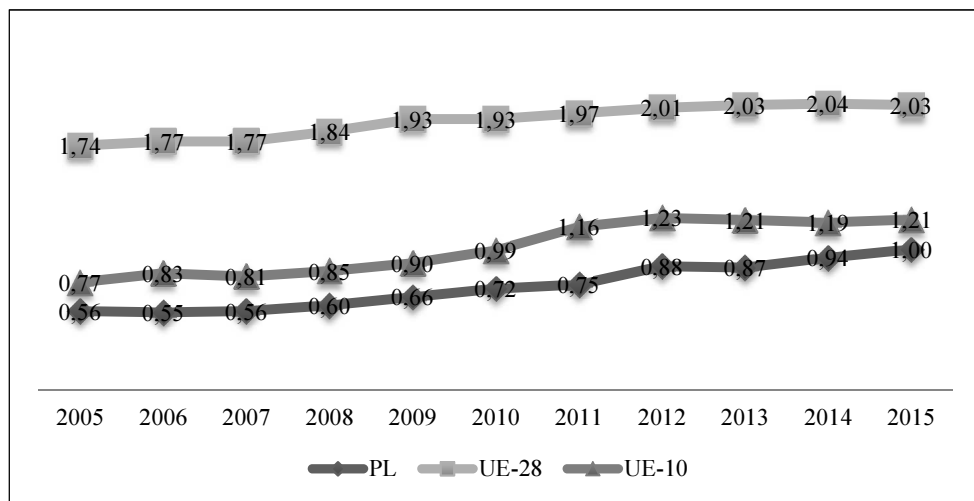

Wykres 1. Wskaźnik zatrudnienia w UE-28, UE-10 i Polsce w latach 2005-2015
Źródło: Opracowanie własne na podstawie [Eurostat, 2016].

Wskaźnik ten jest znacznie niższy niż średnia dla całej grupy UE-10. Warto jednak zwrócić uwagę, że niemal cały wzrost zatrudnienia w Polsce to umowy o prace na czas określony i umowy cywilnoprawne, a z danych Komisji Europejskiej wynika, że jedynie 18,3% osób pracujących na tzw. umowach czasowych przeszło na stałe zatrudnienie [Komisja Europejska 2016, s. 23]. W perspektywie roku 2020 Polska ma jednak szanse osiągnąć zamierzony cel 71% zatrudnienia, będzie to jednak wymagało przeciwdziałania nadużywaniu czasowych umów o pracę, przeciw-

działania bezrobociu wśród kobiet i osób starszych oraz poprawy dopasowania programów kształcenia do wymogów rynku pracy [Kwaśny 2016, s. 196].

Kolejnym celem Strategii Europa 2020, którego realizacja ma uczynić rozwój UE bardziej inteligentnym jest poziom wydatków na badania i rozwój w sektorze prywatnym i publicznym. Poziom wydatków na innowacje w relacji do PKB przedstawiony został na wykresie 2.

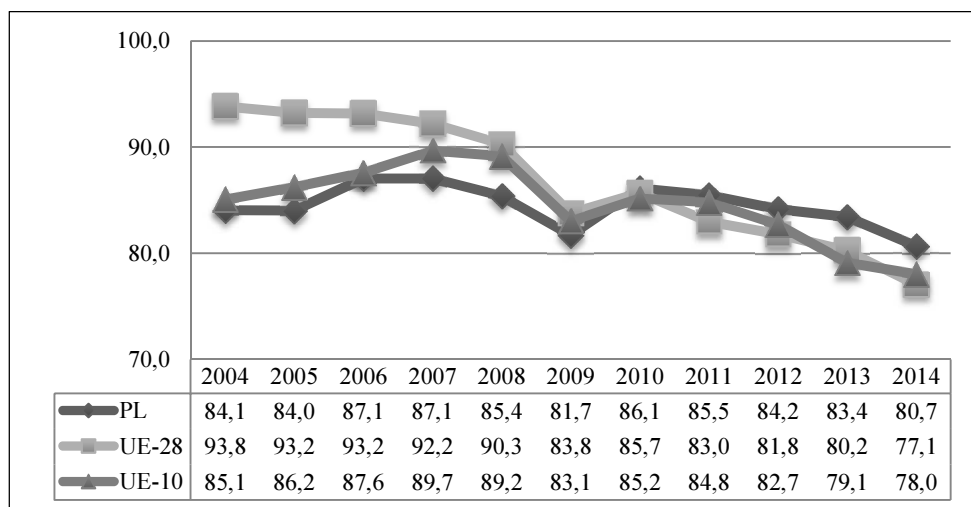
Wykres 2. Wydatki na sektor B+R jako % PKB w latach 2005-2015.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie [Eurostat, 2016].

Pomimo trendu wzrostowego w zakresie wydatków na inwestycje w sektorze B+R postęp w dziedzinie badań i rozwoju jest ograniczony. Jak wynika danych zawartych w tabeli 2 oraz na wykresie 2 – wydatki na sektor B+R co prawda zwiększają się i trend ten można nazwać wzrostowym, ale zarówno Polska jak i inne państwa UE-10 (za wyjątkiem Słowenii) znacznie odstają od lepiej rozwiniętych w tym zakresie państw członkowskich tzw. „starej Unii”. Jest to również wynik znacznie niższy od średniej dla całej UE-28, która przekracza w tej chwili 2%. Głównym problemem jest wciąż znaczące uzależnienie wydatków w tym sektorze od finansowania publicznego, w tym ze środków pochodzących z funduszy strukturalnych. Komisja wskazuje jednocześnie na istotny wzrost wydatków prywatnych w sektorze B+R, który wzrósł z 0,2% do 0,4% PKB [Komisja Europejska 2016, s. 31].

Wśród powodów niskiej innowacyjności polskiej gospodarki wskazuje się na brak poprawy jakości działalności naukowej, w tym słabe powiązania pomiędzy biznesem a środowiskiem akademickim. Wyzwaniem pozostaje poprawa jakości i umiędzynarodowienie nauki w Polsce. W zakresie inwestycji w innowacje sektora prywatnego Komisja wskazuje na konieczność poszerzania oferty i źródeł finansowania działalności innowacyjnej sektora prywatnego, rozwój instrumentów *venture capital* oraz *private equity*. Jako czynnik pozytywnie wpływający na

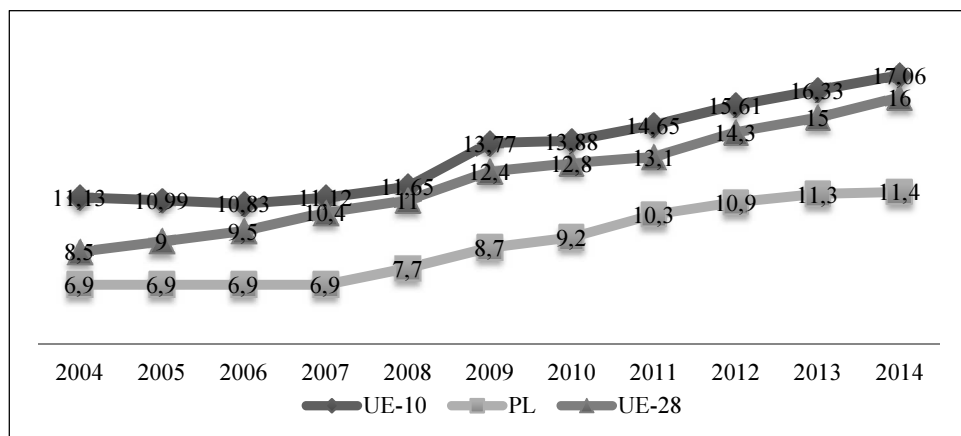
wzrost tego wskaźnika w przyszłości Komisja zaliczyła zmiany w systemie bodźców podatkowych na rzecz badań i rozwoju, które zostały zapoczątkowane w 2016 r. [Kwaśny 2016, s. 197]. Znacznie lepiej sytuacja prezentuje się w przypadku celów klimatycznych, Komisja Europejska szacuje, że w odniesieniu do większości z trzynastu państw członkowskich, które przystąpiły do Unii od 2004 r., prócz stwierdzonego w latach 2009-2012 nieznacznego wzrostu emisji, osiągnięcie zakładanego celu ograniczenia emisji jest możliwe. Zgodnie z obecnie dostępnymi danymi wszystkie te jedenaście państw członkowskich, które mają wyznaczony cel z Kioto (z wyjątkiem Malty i Cypru), osiągnie ten cel albo osiągnie go z nadwyżką. Szacuje się, że w pierwszym okresie rozliczeniowym wymienione państwa członkowskie osiągną swoje cele z Kioto z nadwyżką, w sumie o 2,4 Gt ekwiwalentu CO₂, wyłączając LULUCF oraz jednostki redukcji emisji [Komisja Europejska 2013, s. 5]. Zmienność tego wskaźnika w czasie przedstawiona została na wykresie 3.

Wykres 3. Emisja gazów cieplarnianych w Polsce na tle krajów UE-28 i UE-10. (Rok 1990=100)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie [Eurostat, 2016].

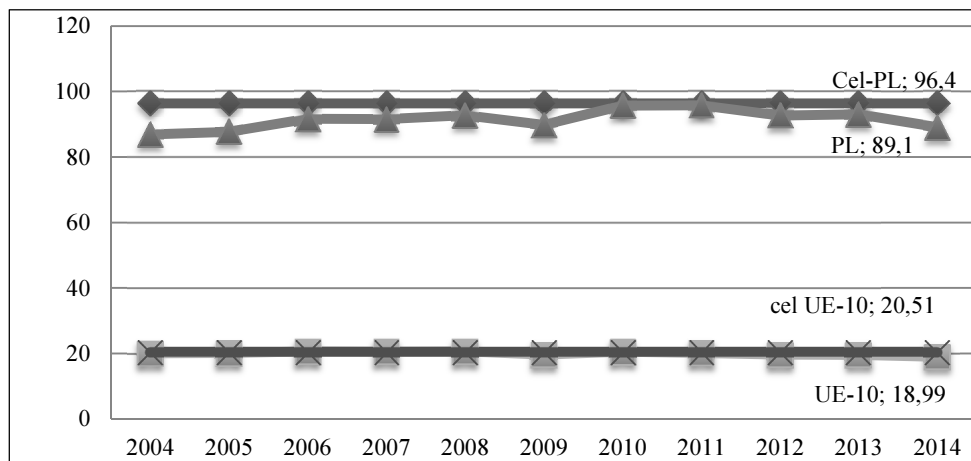
Ważnym z punktu widzenia polityki przeciwdziałania zmianom klimatycznym na poziomie europejskim jest dobrze funkcjonujący system handlu uprawnieniami do emisji. Celem Komisji jest aby unijny system ten był w pełni neutralny technologicznie, opłacalny i obejmujący całą UE mechanizm napędzającym inwestycje niskoemisyjne. Z przedstawionych na wykresie 4. danych państwa członkowskie UE, w tym kraje UE-10 są na dobrej drodze do osiągnięcia wyznaczonego na 2020 r. celu 20% udziału energii ze źródeł odnawialnych w ich koszyku energetycznym (średnia dla krajów UE-10 przekracza o 1% średnią dla całej UE). W przypadku Polski udział ten w perspektywie roku 2020 może przekroczyć 15% co oznaczać będzie wypełnienie zobowiązań krajowych zawartych (tabela 2).

Wykres 4. Udział OZE w zużyciu energii ogółem w latach 2004-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie [Eurostat, 2016].

Jak wynika z przeprowadzonych wcześniej badań efektywność polskich działań w zakresie ograniczania energochłonności gospodarki w latach 2001-2013 Polska znacznie ograniczyła zużycie energii pierwotnej, jednak jej energochłonność na tle UE-28 wciąż jest bardzo wysoka [Kwaśny 2016, s. 199]. Na tle innych państw członkowskich UE-10 – Polska jest gospodarką, która z przyczyn obiektywnych jest najbardziej energochłonna. Warto jednak zauważyć, że zarówno cele polskie, jak również cele poszczególnych państw UE-10 w większości już w roku 2015 zostały osiągnięte. Jak wynika z danych przedstawionych na wykresie 5 oraz w tabeli 2 zużycie energii pierwotnej jest niższe od założonych celów dla UE-10. Jedynie Estonia i Malta nieznacznie przekraczają swoje cele krajowe.

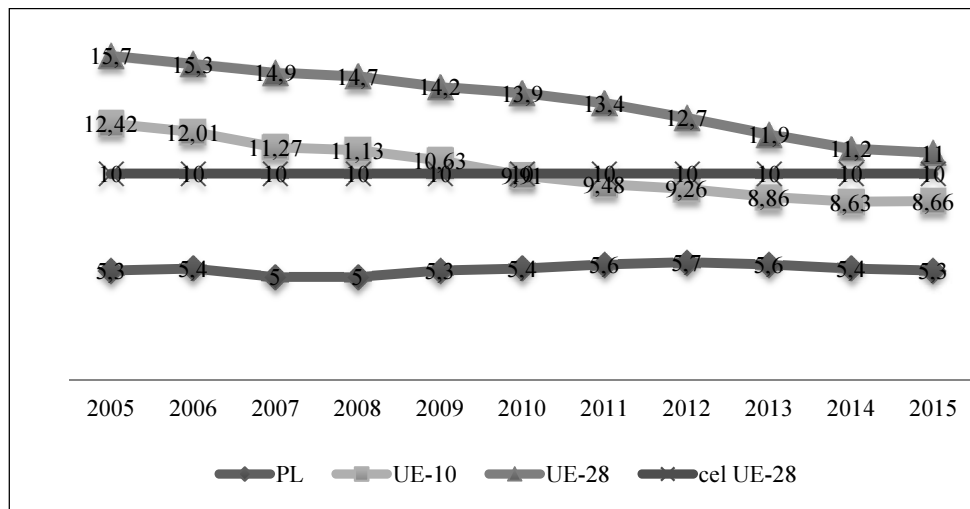

Wykres 5. Zużycie energii pierwotnej w latach 2004-2014 w Polsce i UE-10. (dane w TOE)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie [Eurostat, 2016].

Sytuacja krajów UE-10 oraz Polski znacznie lepiej wygląda w przypadku osiągnięcia celów Strategii Europa 2020 w obszarze edukacji. W Polsce odsetek młodzieży przedwcześnie kończącej naukę jest niemal dwukrotnie niższy niż średnia dla UE-28 i wyniósł w 2015 r. jedynie 5,3%, a średnia dla państw UE-10 8,66, co zostało pokazane na wykresie 6. Mimo to sześć krajów UE-10 zobowiązało się nałożyć na siebie dalej idące zobowiązania. Najbardziej ambitnym w tym względzie państwem jest Polska (4,5%), dalej Słowenia (5%) oraz Czechy (5,5%).

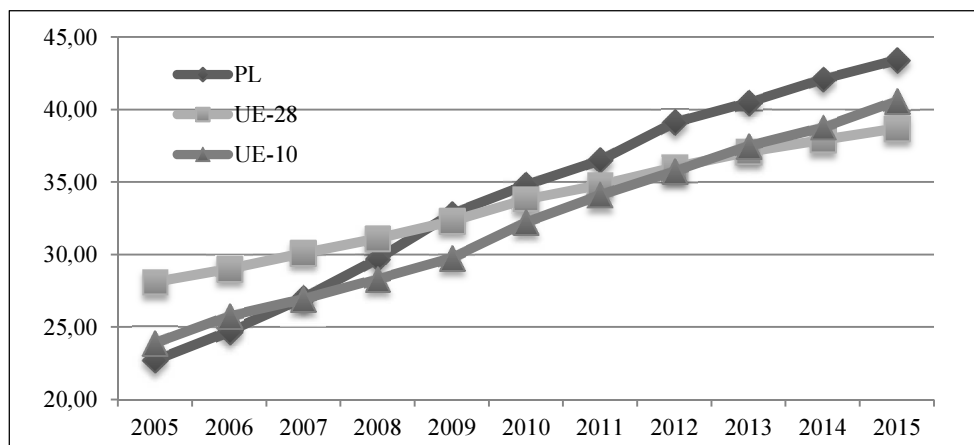
Wykres 6. Młodzież przedwcześnie kończąca naukę

Źródło: Opracowanie własne na podstawie [Eurostat, 2016].

Podobna sytuacja jest w przypadku ilości osób z wyższym wykształcenie w grupie wiekowej 30-34 lata, który w Polsce wynosił 43,4%, a w krajach UE-10 40,61%, co w porównaniu ze średnia dla UE-28 wynoszącą 38,7% plasuje Polskę w czołówce państw europejskich. Z grupy państw UE-10 wyższym więcej osób z wyższym wykształceniem jest na Litwie, Cyprze, w Estonii i tyle samo na Słowenii (tabela 2). Zmienność tego wskaźnika w latach 2005-2015 pokazana została na wykresie 7. Z jego analizy wynika, że już w 2009 r. w przypadku Polski odsetek ten był wyższy aniżeli średnia dla UE-28, a w przypadku państw UE-10 sytuacja ta miała miejsce w 2013 roku.

W przypadku ostatniego celu – ograniczania osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, dane Eurostat wskazują na brak jednoznacznych tendencji z tym zakresem, jednak większość z państw UE-10 zanotowało w badanym okresie poprawę sytuacji względem 2008 r. W latach 2005-2015 w Polsce ubyło przeszło 2 mln osób zagrożonych ubóstwem, podczas gdy w UE-28 ta liczba wzrosła o ponad 4 mln. Problem ubóstwa w największym stopniu dotyczy krajów największych tj. Polski, Czech i Węgier – warto jednak zaznaczyć, że w porówna-

niu do roku 2008 – w każdym z tych państw wskaźnik ten sukcesywnie spada. Tylko na Malcie i na Cyprze liczba osób tego typu jest większa niż w latach poprzednich.

Wykres 7. Wykształcenie wyższe wśród osób w wieku 30-34

Źródło: Opracowanie własne na podstawie [Eurostat, 2016].

Wnioski końcowe

Przeprowadzona analiza danych statystycznych, jak również wyniki poprzednich badań wskazują, że realizacja krajowych celów Strategii Europa 2020 tak w przypadku Polski jak i innych państw UE-10 ma niejednakowy przebieg. Kraje UE-10 osiągają dobre, a czasem bardzo dobre, wyniki w zakresie ograniczania emisji gazów cieplarnianych, efektywności energetycznej i szkolnictwa wyższego. Dużo trudniej jest osiągnąć zamierzone cele w obszarze wzrostu zatrudnienia oraz inwestycji w sektor badawczo-rozwojowy.

Kryzys demograficzny, jaki coraz częściej dotyka również nowe kraje członkowskie (w tym te z grupy UE-10), którego efektem jest spadek ilości osób w wieku produkcyjnym stanowi istotne zagrożenie dla europejskiego rynku pracy, a co za tym idzie możliwości wypełnienia celu strategicznego – jakim jest cel wzrostu zatrudnienia. Kryzys ten wprost przekłada się na systemy emerytalne państw UE-10, a w konsekwencji na kryterium deficytu budżetowego na poziomie 3% i limitu zadłużenia sektora publicznego na poziomie 60% PKB.

Kraje UE-10 powinny w najbliższym czasie podjąć działania zmierzające do promocji zatrudnienia – zwłaszcza wśród osób młodych, kobiet oraz osób w wieku 50+, a także dopasować swoje systemy edukacji do zmieniających się potrzeb rynku pracy.

Ponadto wydatki na innowacje w krajach UE-10 (za wyjątkiem Słowenii) nie przekraczają 2% w relacji do PKB i mimo stałego wzrostu (w Polsce w 2015 r. wskaźnik ten osiągnął już 1%) należą do najniższych w UE i są znacznie niższe od średniej dla całej UE-28. Warto też przypomnieć, że wśród wydatków na innowa-

cje w Polsce i krajach UE-10 przeważają wydatki publiczne nad prywatnymi, co różni tę grupę krajów od europejskich liderów w tym zakresie.

Najważniejszym wyzwaniem stojącym przed państwami UE-10 w najbliższych latach jest przede wszystkim zwiększanie wydatków na sektor B+R oraz zmiana polityki zatrudnienia, poprzez eliminację zjawiska nadmiernego wykorzystywania umów cywilnoprawnych na rynku pracy i promocja maksymalnie długiego okresu składkowego w systemie ubezpieczeń społecznych.

Literatura cytowana

- Eurostat. 2016. [ONLINE] Dostęp: <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>. [Odczytano: 28.11.2016].
- Kwaśny, J., 2016. *Realizacja i możliwość wypełnienia przez Polskę celów strategii Europa 2020*, [w:] „Studia i Materiały Miscellanea Oeconomicae” Rok 20, Nr 3/2016, tom I, Kielce 2016, s. 193-202.
- Komisja Europejska. 2016. *Dokument roboczy służb Komisji. Sprawozdanie krajowe – Polska 2016 z dn. 26.2.2016 r. SWD(2016) 89 final*. [ONLINE] Dostęp: <http://ec.europa.eu>. [Odczytano 12 kwietnia 2016].
- Komisja Europejska. 2013. *Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu i Rady – postęp w realizacji celów z Kioto i celów strategii „UE 2020”*, Bruksela dn. 9.10.2013 COM(2013) 698 Final, [ONLINE] Dostęp: <http://ec.europa.eu>. [Odczytano: 29 listopada 2016].
- Komisja Europejska. 2010. *Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu*, COM (2010) 2020. [ONLINE] Dostęp: <http://www.ec.europa.eu>. [Odczytano 17 marca 2016].
- Lucian P., 2015. *From the Lisbon Strategy to Europ 2020*, Studies in Business and Economics no. 10(2)/2015, s. 53-61.
- Odrobina A., 2015, *Kierunki rozwoju międzynarodowego obrotu wiedzą i technologią w kontekście modelu otwartej innowacji*, [w:] „Studia i Materiały Miscellanea Oeconomicae” Rok 19, Nr 1/2015, Kielce 2015, s. 241-252.
- Pach-Gurgul A., 2012, *Ewolucja wspólnej polityki energetycznej Unii Europejskiej*, [w:] Molendowski E. (red), *Globalizacja i regionalizacja we współczesnym świecie – księga jubileuszowa dedykowana profesor Irenie Pietrzyk*, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Kraków 2012.
- Ulbrych M., 2015, *Priorytet wzrostu innowacyjności w świetle polityki przemysłowej Unii Europejskiej*, [w:] „Studia i Materiały Miscellanea Oeconomicae” Rok 19, Nr 1/2015, Kielce 2015, s. 267-284.

Abstract

“Europe 2020” Strategic Objectives – Poland on the Background of EU-10 Countries”

This article is a continuation of the author's research in achieving the objectives of the Europe 2020 Strategy by Poland and the countries of the biggest enlargement of the EU (EU-10), which took place in 2004. The paper starts with an overview of the implementation system of the now in force Europe 2020. The main hypothesis in this article is that Poland and other EU-10 countries may not reach the goals set in the Europe

2020 Strategy. An analysis of monitored indicators of strategy in Poland and other EU-10 countries indicates the necessity of taking more decisive actions for improving the position of EU-10 countries realizing its goals. It shows still low innovation and insufficient level of employment among people of working age in EU-10 countries.

Keywords: European Union, Europe 2020, sustainable development, intelligent growth, social inclusion, competitiveness, globalization.

JEL Classification: O10, O11, O38.